

Warszawa, 10 grudnia 2021 r.

Ministerstwo Finansów
Pan Marcin Jamroży – Dyrektor
Departamentu Cen Transferowych i
Wycen

Do nadania drogą elektroniczną na adres:

sekretariat.dct@mf.gov.pl

Szanowny Panie Dyrektorze,

w nawiązaniu do opublikowanych pytań i odpowiedzi dot. Informacji o cenach transferowych TPR (wydanie II rozszerzone, październik 2021), chcemy zwrócić Państwa uwagę na kwestie zidentyfikowane przez członków , które w naszej ocenie wymagają korekty ze względu na niezgodność z ustawą o podatku dochodowym od osób prawnych. O ile rozumiemy ideę i przyjęte podejście proponowane przez Ministerstwo Finansów, to jednocześnie obserwujemy potencjalną rozbieżność z zapisami ustawy. Jednocześnie mamy mocne sygnały ze strony praktyków, że podatnicy będą raportować opisane poniżej transakcje zgodnie z wykładnią ustawową i z pominięciem odpowiedzi opublikowanych w Informatorze MF.

Z wyrazami szacunku

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

W nawiązaniu do opublikowanego w dniu 22 października 2021 r. przez Ministerstwo Finansów zaktualizowanego zestawienia odpowiedzi na pytania w zakresie obowiązków dotyczących raportowania cen transferowych (informacja o cenach transferowych TPR), pragniemy zwrócić uwagę na kilka wątpliwości związanych z opublikowanymi odpowiedziami w zakresie raportowania TPR.

Wątpliwości te dotyczą niespójności w zakresie definicji wartości transakcji finansowych opisanych poniżej.

1. Wątpliwości dotyczące pożyczek:

Zgodnie z art. 11l. ust 1 pkt 1 Ustawy¹ wartości transakcji w przypadku pożyczki i kredytu określa się poprzez wartość kapitału. W ust 2. omawianego artykułu wskazano z kolei, że wartość ta jest określana na podstawie umów lub innych dokumentów. W naszej ocenie literalne brzmienie przepisu nie daje podatnikowi możliwości kierowania się kryterium rzeczywistego zadłużenia przy ustalaniu wartości transakcji. Gdyby taka była intencja ustawodawcy to przepis powinien zostać sformułowany odmiennie.

W wyjaśnieniach MF (w odpowiedzi na pytanie nr 84) odwołano się do zapisów Ustawy informując, że pojęcie Wartość transakcji w Informacji TPR należy interpretować zgodnie z art. 11l ust. 1, 2 i 4 Ustawy, gdzie wskazano sposób określenia wartości transakcji właściwej dla poszczególnych Transakcji kontrolowanych.

Jednocześnie jednak wskazano, że przez wartość kapitału pożyczki należy rozumieć najwyższą kwotę kapitału udostępnionego w danym okresie raportowanym, wynikającą z umowy lub innych dokumentów (np. harmonogram spłaty pożyczki, wyciąg z rachunków bankowych). Stanowisko to zostało konsekwentnie potwierdzone w odpowiedziach na pytania nr 87 – 90.

Przyznajemy, że taki sposób ustalania wartości transakcji jest znacznie korzystniejszy dla podatnika. Niestety wyjaśnienia Ministerstwa Finansów mają jedynie charakter informacyjny i nie stanowią ani interpretacji ogólnej przepisów prawa podatkowego, ani wyjaśnień przepisów prawa podatkowego (objaśnień podatkowych) w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 i 1598).

¹ Ustawa z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1406, z późn. zm.)

W związku z tym uważamy, że ww. linia interpretacji art. 111 ust. 2 pkt 2 Ustawy w praktyce może być dla podatników większym problemem niż ułatwieniem. Nie trudno nam wyobrazić sobie sytuację, w której podatek kierując się powyższymi wyjaśnieniami przestanie sporządzać dokumentację dla pożyczek a organy podatkowe zakwestionują takie postępowanie wskazując, że z przepisów Ustawy wprost wynika obowiązek liczenia kapitału wskazanego w umowie a nie kapitału faktycznie pozostałego do spłaty. Obawiamy się, że w takiej sytuacji wskazywanie, że podatek zasugerował się wyjaśnieniami Ministerstwa Finansów będzie mało skuteczne.

Najlepszym rozwiązaniem byłaby odpowiednia modyfikacja treści Ustawy, tak by definicja wartości transakcji pożyczki w swej treści odpowiadała oczekiwaniom Ministerstwa Finansów wyrażonym w objaśnieniach.

2. Wątpliwości dotyczące cash-poolingu:

Wątpliwości wzbudza w nas kwestia ustalenia wartości transakcji cash-poolingu. Temat ten nie został uregulowany ani w Ustawie ani w Rozporządzeniu TPR². W Rozporządzeniu TPR zdefiniowano jedynie jak należy wypełnić pola Wartość zadłużenia oraz pole Kwota kapitału.

W wyjaśnieniach Ministerstwa Finansów (odpowiedź na pytanie nr 100) wskazano, że dla umów zarządzania płynnością należy przyjąć analogiczną jak przy transakcji pożyczki zasadę ustalenia Wartości transakcji kontrolowanej, tj. w oparciu o wartość kapitału, przy czym z uwagi na charakter transakcji zarządzania płynności (cash pooling) dla ustalenia wartości należy przyjąć średni dzienny poziom rzeczywistego zobowiązania lub należności z tytułu finansowania. Jednak, jeżeli system księgowy prowadzony przez podatnika uniemożliwia zidentyfikowanie dziennych sald, w pozycji Wartość zadłużenia, należy podać wartość odpowiadającą średniej odpowiednio tygodniowych lub miesięcznych sald.

Powyższe wyjaśnienie nie precyzuje jednak czy chodzi o wskazówki wypełnienia pola wartość transakcji czy też o pole wartość zadłużenia.

Jeśli przyjmujemy, że wyjaśnienie dotyczyło wartości transakcji, oznacza to w praktyce, że w polu wartość transakcji i wartość zadłużenia należałoby wskazać taką samą wartość. Przy czym w pierwszej części definicji wskazano, że dla umów zarządzania płynnością należy przyjąć analogiczną jak dla pożyczki zasadę ustalenia wartości transakcji kontrolowanej. Tutaj rodzi się kolejna wątpliwość ponieważ w przypadku umów pożyczek w wyjaśnieniach MF

² Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie cen transferowych w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2491, z późn. zm.)

(pytanie 87 i 88) wskazano, że jako Wartość transakcji należy podać najwyższą wartość udostępnianego tytułem pożyczki lub kredytu kapitału, którą dysponował dłużnik w okresie, za który jest składana Informacja TPR.

Jest to zatem niezgodne z sugestią dotyczącą liczenia wartości dla transakcji cash-poolingu, gdzie nie ma mowy o najwyższej wartości transakcji dotyczącej danego okresu, za który składany jest TPR, tylko o średniej wartości. Zatem albo błędne jest odwołanie do sposobu w jaki liczona powinna być wartość transakcji dla pożyczek albo definicja nie dotyczy kalkulacji wartości transakcji cash-poolingu tylko wartości zadłużenia dla transakcji cash-poolingu.

3. Wątpliwości dot. ubezpieczeń

Jeżeli przedmiot transakcji kontrolowanej stanowi uzgodnienie w zakresie podziału kosztów (ang. Cost Contribution Arrangement) ubezpieczenia, nie natomiast samo udzielenie ubezpieczenia (polisa ubezpieczeniowa), to dla celów biznesowych transakcje dotyczące usług ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych są ujmowane w praktyce na bazie składek należnych z tytułu zawarcia umów ubezpieczeniowych (tzw. składka przypisana brutto). Transakcje te są ewidencjonowane, zarówno dla celów podatkowych (przychody/koszty podatkowe), jak i dla celów raportowania do Komisji Nadzoru Finansowego.

Analogicznie w umowach reasekuracyjnych transakcje są ujmowane na bazie składki reasekuracyjnej, prowizji oraz udziału reasekuratorach w szkodach/regresach. Parametrem do analizy, czy dana transakcja dotycząca usług ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych objęta jest obowiązkiem zaraportowania może być suma składek ubezpieczeniowych / reasekuracyjnych, prowizji lub inny parametr transakcyjny.

Niestety niezgodnie z praktyką rynkową, w odpowiedzi na pytanie 104, dla transakcji dotyczących ubezpieczeń lub umów reasekuracji Ministerstwo Finansów oczekuje raportowania sumy ubezpieczenia. W praktyce stosowana jest przypisana składka ubezpieczeniowa i w tej sytuacji wnosimy o zmianę odpowiedzi na pytanie 104.